Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MANUELA KAMPOSA SANČESA-BORDONAS [*MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA*]

SECINĀJUMI,

sniegti 2021. gada 15. aprīlī [1]

Lieta C-927/19

UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras,
piedaloties:
UAB Ecoservice Klaipėda,
UAB Klaipėdos autobusų parkas,
UAB Parsekas,
UAB Klaipėdos transportas

(*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski līgumi – Direktīva 2014/24/ES – 21., 50. un 55. pants – Konfidencialitāte – Līgumslēdzējas iestādes kompetence – Direktīva (ES) 2016/943 – Piemērojamība – Direktīva 89/665/EEK – 1. un 2. pants – Prasības, kas vērsta pret paziņojumu par konfidencialitāti, ietekme – Pamatojums – Atsevišķa prasība pret līgumslēdzēju iestādi – Pārbaude tiesā – Tiesas pilnvaru apjoms

1. Dokumentācija, kas līgumslēdzējām iestādēm tiek iesniegta publiskā iepirkuma procedūrā, var ietvert komercnoslēpumus un citu konfidenciālu informāciju, kuras izpaušana kaitētu tās īpašniekiem.

2. Šajā jomā saduras divas pretrunīgas intereses:

– pirmkārt, tā pretendenta intereses, kurš publiskajā iepirkumā neatsakās no konfidenciālās informācijas aizsardzības tādā veidā, kas liedz citiem nepamatoti gūt labumu no trešās personas komerciālās darbības;

– otrkārt, to pretendentu intereses, kuri, īstenojot savas tiesības apstrīdēt līgumslēdzējas iestādes lēmumus, savas prasības pamatošanai vēlas piekļūt noteiktai izraudzītā pretendenta iesniegtajai informācijai, ko tas uzskata par konfidenciālu.

[1] Oriģinālvaloda – spāņu.

3. Šo interešu konflikts ir pamatā šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurā iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Direktīvas 89/665/EEK[2], 2014/24/ES[3] un (ES) 2016/943[4].

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

1. Direktīva 2014/24

4. Direktīvas 18. pantā ("Iepirkuma principi") ir noteikts:

"Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

[..]"

5. Direktīvas 21. pantā ("Konfidencialitāte") ir noteikts:

"1. Ja vien šajā direktīvā vai valsts tiesību aktos, kuri piemērojami līgumslēdzējai iestādei, jo īpaši tiesību aktos par piekļuvi informācijai, nav norādīts citādi un neskarot 50. un 55. pantā noteiktos pienākumus izsludināt piešķirtās līguma slēgšanas tiesības un informēt kandidātus un pretendentus, līgumslēdzēja iestāde neizpauž ekonomikas dalībnieku sniegto informāciju, ko ekonomikas dalībnieki ir noteikuši kā konfidenciālu un kas ietver, cita starpā, tehniskus vai komercdarbības noslēpumus un piedāvājumu konfidenciālos aspektus.

2. Līgumslēdzējas iestādes var ekonomikas dalībniekiem piemērot prasības, kuru mērķis ir aizsargāt tās informācijas konfidencialitāti, ko līgumslēdzējas iestādes dara pieejamu iepirkuma procedūras gaitā."

6. Direktīvas 50. pantā ("Paziņojumi par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu") ir paredzēts:

"[..] Daļu informācijas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu vai pamatnolīguma noslēgšanu var nepublicēt, ja šādas informācijas atklāšana kavētu tiesību aktu izpildi vai citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka likumīgām komerciālām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp ekonomikas dalībniekiem."

7. Direktīvas 55. pantā ("Kandidātu un pretendentu informēšana") ir noteikts:

"3. Līgumslēdzējas iestādes var nolemt neatklāt konkrētu 1. un 2. punktā minēto informāciju par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, pamatnolīgumu noslēgšanu vai iekļaušanu dinamiskajā iepirkumu sistēmā, ja šādas informācijas atklāšana kavētu tiesību aktu izpildi vai citādā ziņā būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka

[2] Padomes Direktīva (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (OV 1989, L 395, 33. lpp.).

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18 (OV 2014, L 94, 65. lpp.).

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2016. gada 8. jūnijs) par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV 2016, L 157, 1. lpp.).

likumīgām komerciālām interesēm vai varētu kaitēt godīgai konkurencei starp ekonomikas dalībniekiem."

2. Direktīva 89/665

8. Saskaņā ar 1. pantu ("Darbības joma un pārskatīšanas procedūru pieejamība") [5]:

"1. Šo direktīvu piemēro līgumiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES, izņemot gadījumus, kad šādi līgumi ir izslēgti no minētās direktīvas piemērošanas jomas saskaņā ar minētās direktīvas 7., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 16., 17. un 37. pantu.

[..]

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz līgumiem, uz ko attiecas Direktīva 2014/24/ES vai Direktīva 2014/23/ES, līgumslēdzēju iestāžu lēmumus var efektīvi un jo īpaši iespējami ātri pārskatīt saskaņā ar šīs direktīvas 2.–2.f pantā izklāstītajiem nosacījumiem, pamatojoties uz to, ka ar šādiem lēmumiem ir pārkāpti Savienības tiesību akti publiskā iepirkuma jomā vai attiecīgās valsts noteikumi, ar kuriem transponē minētos tiesību aktus.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem, ko dalībvalstis var pieņemt, pārskatīšanas procedūras ir pieejamas vismaz ikvienai personai, kura ir vai ir bijusi ieinteresēta iegūt konkrēta līguma slēgšanas tiesības un kurai ar varbūtējo pārkāpumu ir vai var tikt nodarīts kaitējums.

4. Dalībvalstis var prasīt, lai persona, kura vēlas izmantot pārskatīšanas procedūru, būtu paziņojusi līgumslēdzējai iestādei par varbūtējo pārkāpumu un par savu nodomu prasīt pārskatīšanu, ja vien tas neietekmē nogaidīšanas termiņu saskaņā ar 2.a panta 2. punktu vai jebkādus citus termiņus, kas saskaņā ar 2.c pantu attiecas uz pārskatīšanas pieprasīšanu.

5. Dalībvalstis var prasīt, lai attiecīgā persona vispirms prasa pārskatīšanu līgumslēdzējā iestādē. Šādā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka šāda pārskatīšanas pieteikuma iesniegšana nekavējoties aptur iespēju slēgt līgumu.

[..]"

9. Direktīvas 2. pantā ("Prasības attiecībā uz pārskatīšanas procedūrām") ir norādīts:

"1. Dalībvalstis nodrošina to, ka pasākumos attiecībā uz 1. pantā paredzētajām pārskatīšanas procedūrām ir noteikts pilnvarojums:

[..]

[5] Redakcijā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV 2014, L 94, 1. lpp.) 46. pantam.

b) vai nu atcelt nelikumīgi pieņemtus lēmumus, vai nodrošināt to atcelšanu, tostarp atcelt diskriminējošas tehniskās, ekonomiskās vai finanšu prasības uzaicinājumā uz konkursu, līguma dokumentos vai jebkurā citā dokumentā, kas attiecas uz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru;

[..].”

3. Direktīva 2016/943

10. Direktīvas 18. apsvērumā ir noteikts:

“[..] Šai direktīvai jo īpaši nebūtu jāatbrīvo publiskā sektora iestādes no konfidencialitātes pienākumiem, kas tām jāievēro attiecībā uz komercnoslēpumu turētāju sniegto informāciju, neatkarīgi no tā, vai minētie pienākumi paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos. Šādi konfidencialitātes pienākumi *inter alia* ietver pienākumus attiecībā uz informāciju, kas līgumslēdzējām iestādēm sniegta saistībā ar iepirkuma procedūrām, kā noteikts, piemēram, [..] Direktīvā 2014/24/ES [..].”

11. Direktīvas 1. pantā (“Priekšmets un darbības joma”) ir precizēts:

“2. Šī direktīva neskar:

[..]

b) tādu Savienības vai valsts noteikumu piemērošanu, kuri paredz, ka komercnoslēpuma turētājiem sabiedrības interesēs jāizpauž informācija, tostarp komercnoslēpumi, publiskā sektora, administratīvām vai tiesu iestādēm, lai minētās iestādes varētu veikt savus pienākumus;

c) tādu Savienības vai valsts noteikumu piemērošanu, kuri Savienības iestādēm un struktūrām vai valstu publiskām iestādēm paredz vai ļauj izpaust uzņēmumu sniegtu informāciju, kas ir minēto iestāžu, struktūru vai valstu publisko iestāžu rīcībā, ievērojot Savienības vai valstu tiesību aktos noteiktos pienākumus un prerogatīvas un saskaņā ar tiem;

[..].”

B. Lietuvas tiesības

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Lietuvas Republikas Likums par publiskajiem iepirkumiem; turpmāk tekstā – “LCP”)

12. Likuma 20. pantā ir noteikts:

“1. Līgumslēdzējai iestādei, konkursa komisijai, tās locekļiem un ekspertiem, kā arī jebkurai citai personai ir aizliegts izpaust trešām personām informāciju, kuru piegādātāji ir iesnieguši konfidenciāli.

2. Visu piegādātāja piedāvājumu vai dalības pieteikumu nevar kvalificēt kā konfidenciālu, tomēr piegādātājs var norādīt, ka noteikta viņa piedāvājumā ietvertā informācija ir konfidenciāla. Konfidenciālā informācija tostarp var ietvert (ražošanas) komercnoslēpumu un piedāvājuma konfidenciālos aspektus. Informāciju nevar uzskatīt par konfidenciālu:

1) ja ar to tiktu pārkāptas tiesību normas, kurās paredzēts pienākums izpaust informāciju vai tiesības iegūt informāciju, kā arī šo tiesību normu piemērošanas noteikumus;

2) ja tādējādi tiek pārkāpti šī likuma 33. un 58. pantā paredzētie pienākumi saistībā ar noslēgto līgumu publicēšanu, kandidātu un pretendentu informēšanu, tostarp informāciju par iepirkumā norādīto piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu cenu, izņemot to veidojošos elementus;

3) ja šī informācija ir sniegta dokumentos, kas apliecina, ka piegādātājam nav piemērojams neviens izslēgšanas iemesls, ka tas atbilst spēju prasībām un kvalitātes vadības un vides aizsardzības noteikumiem, izņemot informāciju, kuras izpaušana pārkāpj Lietuvas Republikas Personas datu aizsardzības likuma noteikumus vai piegādātāja pienākumus saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar trešām personām;

4) ja šī informācija attiecas uz uzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, uz kuru spējām paļaujas piegādātājs, izņemot informāciju, kuras izpaušana pārkāptu Personas datu aizsardzības likuma noteikumus.

3. Ja līgumslēdzējai iestādei ir šaubas par piegādātāja piedāvājumā ietvertās informācijas konfidenciālo raksturu, tai ir jālūdz tam pierādīt, kādēļ attiecīgā informācija ir konfidenciāla. [..]

4. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc līguma noslēgšanas ieinteresētie pretendenti var lūgt līgumslēdzējai iestādei dot tiem piekļuvi izraudzītā pretendenta piedāvājumam vai dalības pieteikumam (kandidāti var lūgt piekļuvi citu piegādātāju, kuri ir uzaicināti iesniegt piedāvājumu vai piedalīties dialogā, dalības pieteikumiem), tomēr tā nevar izpaust informāciju, kuru kandidāti vai pretendenti ir kvalificējuši kā konfidenciālu, pretējā gadījumā tiktu pārkāpts šī panta 2. punkts."

13. Likuma 58. pantā ir noteikts:

"3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos līgumslēdzēja iestāde nedrīkst sniegt informāciju, kuras izpaušana būtu pretrunā noteikumiem par informācijas sniegšanu vai datu aizsardzību, vai kas būtu pretrunā vispārējām interesēm, kaitētu attiecīgā piegādātāja likumīgām komercinteresēm vai ietekmētu konkurenci starp piegādātājiem."

2. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas (Lietuvas Republikas Civilprocesa kodekss)

14. Kodeksa 10[1]. pantā ir paredzēts:

"2. Ja ir pamats uzskatīt, ka varētu tikt atklāts komercnoslēpums, tiesa pēc lietas dalībnieku pienācīgi pamatota lūguma vai pēc savas ierosmes ar motivētu rīkojumu izraugās personas, kuras var:

1) piekļūt tām lietas materiālu daļām, kas satur informāciju, kura ir vai var būt komercnoslēpums, veikt un saņemt izvilkumus, dublikātus un kopijas (digitālas kopijas);

2) piedalīties slēgtās sēdēs, kurās var izpaust informāciju, kas ir vai var būt komercnoslēpums, un piekļūt minēto sēžu protokoliem;

3) saņemt sprieduma vai rīkojuma, kurā ietverta informācija, kas ir vai var būt komercnoslēpums, apstiprinātu kopiju (digitālu kopiju).

[..]

4. Piemērojot šī panta 2. punktā paredzētos ierobežojumus, tiesa ņem vērā vajadzību nodrošināt tiesības uz tiesību aizsardzību tiesā un tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, pušu un citu lietas dalībnieku likumīgās intereses un kaitējumu, ko varētu radīt šādu ierobežojumu piemērošana vai nepiemērošana."

II. Fakti, pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

15. *UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras* (turpmāk tekstā – "līgumslēdzēja iestāde") 2018. gada 27. septembrī izsludināja konkursu publiskā pakalpojumu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai saistībā ar Neringas (Lietuva) pašvaldības sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu uz Klaipēdas (Lietuva) reģionālo atkritumu poligonu[6].

16. 2018. gada 29. novembrī līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas tirgus dalībnieku grupai, ko veido *UAB Klaipėdos autobusų parkas*, *UAB Parsekas* un *UAB Klaipėdos transporta*s (turpmāk tekstā – "grupa"). *UAB Ecoservice Klaipėda* (turpmāk tekstā – "*Ecoservice*") tika ierindota otrajā vietā.

17. 2018. gada 4. decembrī *Ecoservice* lūdza līgumslēdzējai iestādei piekļuvi grupas piedāvājumā ietvertajiem datiem. 2018. gada 6. decembrī tai tika paziņota šī piedāvājuma nekonfidenciālā informācija.

18. 2018. gada 10. decembrī *Ecoservice* vērsās līgumslēdzējā iestādē ar pārsūdzību, apstrīdot [konkursa] procedūras rezultātus, norādot, ka grupa neatbilst konkursa prasībām[7]. Līgumslēdzēja iestāde 2018. gada 17. decembrī pārsūdzību noraidīja.

[6] Saskaņā ar iesniedzējtiesas nolēmuma 3. punktu paziņojumā par līgumu ir noteikts, ka līguma pagaidu summa pārsniedz 750 000 EUR (bez PVN).

[7] Konkrētāk, tā apgalvoja, ka: i) līgumus par jauktu sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu, uz kuriem grupa norādīja, lai pierādītu savas ekonomiskās un finansiālās spējas, neizpildīja tieši uzņēmumi, kas ietilpst minētajā grupā; un ii) grupas iesniegtajos dokumentos norādītie transportlīdzekļi neatbilst iepirkuma specifikācijās noteiktajām tehniskajām prasībām.

19. 2018. gada 27. decembrī *Ecoservice* līgumslēdzējas iestādes lēmumu apstrīdēja *Klaipėdos apygardos teismas* (Klaipēdas apgabaltiesa, Lietuva). Vienlaicīgi ar prasības pieteikumu tā arī iesniedza lūgumu izsniegt visu grupas piedāvājumā ietverto informāciju, kā arī saraksti starp to un līgumslēdzēju iestādi.

20. Uzklausījusi līgumslēdzēju iestādi, kura iebilda pret *Ecoservice* lūgumu, pirmās instances tiesa 2019. gada 15. janvārī uzdeva tai iesniegt visus pieprasītos dokumentus, izņemot saraksti ar grupu.

21. 2019. gada 25. janvārī līgumslēdzēja iestāde iesniedza gan konfidenciālo, gan nekonfidenciālo grupas piedāvājumā ietverto informāciju. Tā lūdza, lai *Ecoservice* tiktu liegta iespēja iepazīties ar konfidenciālo informāciju, un pirmās instances tiesa tam piekrita.

22. Ar diviem vēlākiem pieteikumiem *Ecoservice* lūdza šai tiesai piekļuvi: a) piedāvājumā ietvertajai informācijai, kas ir klasificēta kā konfidenciāla, un b) datiem par atkritumu apsaimniekošanas līgumiem, kurus ir noslēdzis viens no grupā ietilpstošajiem uzņēmumiem. Pirmās instances tiesa noraidīja abas šīs prasības ar nolēmumiem, kas nebija pārsūdzami.

23. 2019. gada 15. marta spriedumā pirmās instances tiesa nosprieda, ka grupa atbilst prasībām par piegādātāju kvalifikāciju, un noraidīja *Ecoservice* prasību.

24. *Ecoservice* pirmās instances spriedumu pārsūdzēja *Lietuvos apeliacinis teismas* (Lietuvas apelācijas tiesa), kura 2019. gada 30. maijā atcēla šo spriedumu, kā arī līgumslēdzējas iestādes lēmumu, un uzdeva atkārtoti izvērtēt piedāvājumus.

25. Līgumslēdzēja iestāde iesniedza kasācijas sūdzību *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa), kurā apstrīdēja tikai apelācijas tiesas vērtējumu par grupas tehnisko spēju (neesamību) [8].

26. 2019. gada 26. jūlijā, pirms atbildes raksta uz kasācijas sūdzību iesniegšanas, *Ecoservice* lūdza piekļuvi konfidenciālajiem dokumentiem, kurus grupa bija iesniegusi pirmās instances tiesai un "kuros ir svītrota komerciālā ziņā patiesi sensitīva informācija".

27. Šādos apstākļos *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) tostarp ir uzdevusi šādus prejudiciālus jautājumus:

"4) Vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta trešā daļa, kurā noteikts pārbaudes procedūru efektivitātes princips, šī panta 3. un 5. punkts, Direktīvas 2014/24 21. pants, un Direktīva 2016/943, it īpaši 18. apsvērums un tās 9. panta 2. punkta trešā daļa (kopā vai atsevišķi, bet ar tiem neaprobežojoties), ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja valsts tiesiskajā regulējumā publiskā iepirkuma jomā ir nostiprināta saistoša pirmstiesas strīdu izšķiršanas procedūra:

[8] Iesniedzējtiesas nolēmumā (36. un 37. punkts) ir uzsvērts, ka kasācijas sūdzību iesniedza līgumslēdzēja iestāde, nevis *Ecoservice*, līdz ar to principā *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) būtu jālemj vienīgi par to, vai izraudzītajam pretendentam ir atbilstošās tehniskās iespējas, kas ir vienīgais prasītāja izvirzītais jautājums. Tiesa tomēr pēc savas ierosmes nolēma pārsniegt kasācijas sūdzības robežas un lemt arī par citiem strīda aspektiem.

a) līgumslēdzējai iestādei piegādātājam, kurš ierosināja pārbaudes procedūru, ir jāsniedz visa informācija par cita piegādātāja piedāvājumu (neatkarīgi no tā konfidenciālā rakstura), ja šīs procedūras priekšmets ir tieši cita piegādātāja piedāvājuma izvērtējuma tiesiskums un piegādātājs, kas ierosināja procedūru, pirms tam nepārprotami ir lūdzis līgumslēdzēju iestādi to sniegt;

b) vai neatkarīgi no atbildes uz iepriekšējo jautājumu līgumslēdzējai iestādei, noraidot piegādātāja iesniegto sūdzību par konkurenta piedāvājuma izvērtēšanas tiesiskumu, jebkurā gadījumā ir jāsniedz skaidra, pilnīga un konkrēta atbilde, kaut arī pastāv risks izpaust tai uzticēto konkursa konfidenciālo informāciju?

5) Vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta trešā daļa, 1. panta 3. un 5. punkts un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts, Direktīvas 2014/24 21. pants un Direktīva 2016/943, it īpaši tās 18. apsvērums (kopā vai atsevišķi, bet ar tiem neaprobežojoties), ir interpretējami tādējādi, ka līgumslēdzējas iestādes lēmums nepiešķirt piegādātājam piekļuvi cita dalībnieka piedāvājuma konfidenciālajai informācijai ir lēmums, kuru var atsevišķi apstrīdēt tiesā?

6) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 89/665 1. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka piegādātājam ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei sūdzība par šādu tās lēmumu un, ja nepieciešams, jāceļ prasība tiesā?

7) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta trešā daļa un 2. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka – atkarībā no pieejamās informācijas apjoma par cita piegādātāja piedāvājuma saturu – piegādātājs var celt prasību tiesā vienīgi saistībā ar atteikumu sniegt viņam informāciju, atsevišķi neapšaubot citu līgumslēdzējas iestādes lēmumu tiesiskumu?

8) Neatkarīgi no atbildēm uz iepriekšējiem jautājumiem, vai Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesa, saņēmusi prasītājas lūgumu, kurā prasīts piespriest otrai strīdā iesaistītajai pusei uzrādīt pierādījumus un kurā prasīts, lai tiesa tos padara pieejamus prasītājai, šāds lūgums ir jāapmierina neatkarīgi no līgumslēdzējas iestādes darbībām publiskā iepirkuma vai pārbaudes procedūrās?

9) Vai Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka, noraidot prasītājas lūgumu par otras strīdā iesaistītās puses konfidenciālas informācijas izpaušanu, tiesai pēc savas iniciatīvas būtu jāizvērtē datu, kuru konfidencialitātes zaudēšana tiek pieprasīta, nozīmīgums un to ietekme uz publiskā iepirkuma procedūras tiesiskumu?”

III. Tiesvedība Tiesā

28. Lūgums sniegt prejudiciālo nolēmumu tika reģistrēts Tiesā 2019. gada 18. decembrī.

29. Rakstveida apsvērumus iesniedza *Klaipėdos autobusų parkas*[9], *Ecoservice*, Austrijas Republika, Lietuvas Republika un Eiropas Komisija.

30. Puses tiesas sēdes vietā rakstveidā atbildēja uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem.

[9] Viens no grupā ietilpstošajiem uzņēmumiem.

IV. Vērtējums

A. Ievada apsvērumi

31. Saskaņā ar Tiesas lūgumu analizēšu vienīgi ceturto līdz devīto prejudiciālo jautājumu. Atbilstoši to priekšmetam tos var iedalīt trīs blokos:

– Ceturtajā jautājumā iesniedzējtiesa šaubās par līgumslēdzējas iestādes pienākuma paturēt noslēpumā informāciju, kuru pretendents ir kvalificējis kā konfidenciālu, apjomu, lemjot par cita pretendenta, kurš vēlas piekļūt šai informācijai, iesniegtu pārsūdzību.

– Piektajā līdz septītajā jautājumā šaubas attiecas uz tiesā celto prasību par līgumslēdzējas iestādes lēmumu, ar kuru vienam tirgus dalībniekam ir atteikta piekļuve cita tirgus dalībnieka sniegtajai konfidenciālai informācijai.

– Visbeidzot, astotais un devītais jautājums attiecas uz tiesas iespēju izpaust tās rīcībā esošo konfidenciālo informāciju un vajadzības gadījumā pēc savas ierosmes pārbaudīt līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas tiesiskumu.

32. Vispirms pievērsīšos Direktīvu 2014/24 un 2016/943 interpretācijai saistībā ar konfidenciālas informācijas apstrādi. Pēc tam es izklāstīšu savu atbildi uz prejudiciālajiem jautājumiem, ietverot atsauces uz Direktīvu 89/665.

B. Publiskā iepirkuma procedūrā sniegtās konfidenciālās informācijas aizsardzība

33. Tiesa uzskata, ka "Kopienu tiesību noteikumu publisko iepirkumu jomā galvenais mērķis ir netraucētas konkurences visās dalībvalstīs nodrošināšana. [..] Šī mērķa sasniegšanai ir svarīgi, lai līgumslēdzējas iestādes neizpaustu tādu informāciju saistībā ar publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, kuras saturu varētu izmantot konkurences izkropļošanai"[10].

34. Direktīvā 2014/24 ir ietverti vairāki noteikumi par līgumslēdzējas iestādes rīcībā esošās informācijas publicēšanu. To vidū[11] ir 21. pants, kurā principā[12] ir aizliegts izpaust "ekonomikas dalībnieku sniegto informāciju, ko ekonomikas dalībnieki ir noteikuši kā konfidenciālu un kas ietver, cita starpā, tehniskus vai komercdarbības noslēpumus un piedāvājumu konfidenciālos aspektus".

35. Ņemot vērā pušu argumentus, ir jānosaka, kāda veida konfidenciāla informācija atbilstoši Direktīvai 2014/24 ir jāaizsargā līgumslēdzējai iestādei (un iestādēm, kas pārskata tās lēmumus). Pēc tam izvērtēšu Direktīvas 2016/943 ietekmi uz publiskā iepirkuma procedūrām.

[10] Spriedums, 2008. gada 14. februāris, *Varec* (C-450/06, EU:C:2008:91, turpmāk tekstā – "spriedums *Varec*"), 34. un 35. punkts.

[11] Ir vēl citi Direktīvas 2014/24 noteikumi konfidencialitātes aizsardzībai, uz kuriem es atsaukšos vēlāk saistībā ar paziņojumiem par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (50. panta 4. punkts) un informāciju, kas sniegta kandidātiem un pretendentiem (55. pants). Abos šajos noteikumos ir norādīts, ka informāciju nepublicē, ja "šādas informācijas atklāšana kavētu tiesību aktu izpildi, būtu pretrunā sabiedrības interesēm, kaitētu ekonomikas dalībnieku likumīgām saimnieciskajām interesēm vai varētu ierobežot godīgu konkurenci starp tiem".

[12] Ja vien pašā direktīvā vai valsts tiesību aktos nav noteikts citādi. Aplūkojot *LCP* 20. pantu, nešķiet, ka pastāvētu pretēja valsts tiesību norma.

1. Konfidenciāla informācija Direktīvas 2014/24 izpratnē

36. Interpretējot Direktīvas 2014/24 21. pantu vienīgi gramatiski, no tā izrietētu, ka konfidenciāla informācija vienkārši ir tā, kuru tirgus dalībnieks ir kvalificējis kā šādu informāciju. Tādējādi ar aizsargātu informāciju katrā ziņā tiktu saprasta informācija, ko tirgus dalībnieki "ir norādījuši kā konfidenciālu".

37. Ievērojot šo interpretācijas kritēriju, neatkarīgi no tās satura automātiski tiktu bloķēta, proti, nevarētu tikt izpausta nekāda [13] informācija, ko nebūtu atļāvis tirgus dalībnieks, kurš to ir nodevis līgumslēdzējas iestādes rīcībā.

38. Šai maksimālistiskajai interpretācijai nevar piekrist. Proti, Direktīvas 2014/24 21. pantā kā piemēri informācijai, kas kvalificējama kā konfidenciāla, ir norādīti "tehniski vai komercdarbības noslēpumi un piedāvājumu konfidenciālie aspekti". Tas norāda uz to, ka šāda kvalifikācija ir balstīta uz *objektīvu* pamatu, nevis tikai uz personas, kas sniedz informāciju, *subjektīvo* gribu.

39. Citi Direktīvas 2014/24 noteikumi (it īpaši 50. panta 4. punkts un 55. panta 3. punkts) ļauj šo pašu apgalvojumu apstiprināt arī no sistēmiskā viedokļa. Saskaņā ar šiem noteikumiem informācijas izpaušana tiek atteikta, ja viens no iemesliem ir tāds, ka tā apdraud "atsevišķa publiska vai privāta ekonomikas dalībnieka likumīgas komerciālās intereses". Arī šoreiz priekšroka ir dodama objektīviem, nevis subjektīviem aspektiem.

40. Tāpēc uzskatu, ka Direktīvas 2014/24 21. pantā, to lasot tā kontekstā, uzdevums pēc savas izvēles precizēt, kāda informācija ir jāuzskata par konfidenciālu, nav uzticēts *vienīgi* tirgus dalībniekam. Tā šajā ziņā pamatotais lūgums – kas nepieciešams, ja tas vēlas ierobežot paša iesniegtās informācijas publicēšanu, – ir atkarīgs no vēlāka līgumslēdzējas iestādes (un, iespējams, iestādes, kas pārskata tās lēmumus) lēmuma.

41. Šīs tiesību normas mērķis rada tādu pašu rezultātu. Ja tās mērķis, tāpat kā pārējai Direktīvai 2014/24, ir izvairīties no konkurences izkropļojumiem [14], tad ir loģiski, ka pilnvaras noteikt, kādi konkurences riski varētu izrietēt no iespējami konfidenciālās informācijas izpaušanas, tiek piešķirtas līgumslēdzējai iestādei, nevis vienpusēji tam tirgus dalībniekam, kuru tā skar. Līgumslēdzējas iestādes taisnīguma un objektivitātes pienākums attiecībā uz dažādiem pretendentiem nosaka to, ka līgumslēdzēja iestāde ir vispiemērotākā šī vērtējuma veikšanai.

42. Šādi līgumslēdzēja iestāde turklāt var nodrošināt "vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi" pret visiem tirgus dalībniekiem atbilstoši publiskā iepirkuma pamatprincipiem.

2. Direktīvas 2016/943 piemērošana

43. Iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Direktīvas 2016/943 9. pantu, lasot to kopā ar tās 18. apsvērumu, jo noteicošais, piešķirot piekļuvi noteiktai informācijai, esot tas, vai tā ir vai nav uzskatāma par komercnoslēpumu [15].

[13] Tā tas nav Lietuvas tiesību normas gadījumā, jo ar to ir aizliegts paziņot *visu* piedāvājumu, ievērojot konfidencialitāti.

[14] Skat. šo secinājumu 33. punktu.

[15] Iesniedzējtiesas nolēmuma 64. un nākamie punkti.

44. Tomēr jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/24 21. pantu aizsardzība attiecas ne tikai uz "komercnoslēpumiem", bet arī uz "piedāvājumu konfidenciālajiem aspektiem". Tādējādi šī tiesību norma var attiekties uz informāciju, kuru nevar pilnībā kvalificēt kā komercnoslēpumu – abi šie jēdzieni nav līdzvērtīgi.

45. Katrā ziņā Direktīva 2016/943, kuras mērķis ir aizsargāt "zinātības un darījumdarbības neizpaužamu informāciju (komercnoslēpumu) pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu", attiecas uz gadījumu, kas ir pretējs šajā lietā izskatītajam. Šajā pēdējā minētajā gadījumā runa ir tieši par noteiktas konfidenciālas informācijas neizpaušanu, ko līgumslēdzēja iestāde atsakās izsniegt tirgus dalībniekam, kurš to lūdz.

46. Tādēļ es šajā ziņā piekrītu Komisijai [16], ka Direktīvas 2016/943 9. pants šajā lietā nav piemērojams, jo šī tiesību norma attiecas uz tiesvedībām par komercnoslēpuma *nelikumīgu* iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu [17].

47. Turklāt Direktīva 2014/24 ir *lex specialis*, kas reglamentē tirgus dalībnieku publiskajā iepirkumā sniegtās informācijas izpaušanu.

48. To apstiprina Direktīvas 2016/943 18. apsvērums, kurā ir atsauce uz valsts iestāžu pienākumiem saglabāt konfidencialitāti "informācijai, kas līgumslēdzējām iestādēm sniegta saistībā ar iepirkuma procedūrām, kā noteikts, piemēram [..] Direktīvā 2014/24 [..]".

49. Tātad tieši ar šo pašu Direktīvu 2016/943 noteikumu par konfidenciālas informācijas aizsardzību apstrāde šajā jomā tiek pakļauta Direktīvas 2014/24 sistēmai. Ja līgumslēdzēja iestāde, likumīgi īstenojot savas pilnvaras, atklātu šāda veida informāciju, kas ir atļauts ar Direktīvu 2014/24, rastos viens no Direktīvas 2016/943 nepiemērošanas gadījumiem, kas paredzēti tās 1. panta 2. punktā un 3. panta 2. punktā.

50. Tādējādi atbildes pamatā uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem saistībā ar konfidencialitātes aizsardzību ir Direktīvas 2014/24 interpretācija. Direktīvu 2016/943, tā kā tā regulē līdzīgu jomu, var izmantot kā papildu atsauci, bet ne kā noteicošo tekstu.

C. Par ceturto prejudiciālo jautājumu

51. Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot:

– Pirmkārt, (a) daļa) – vai līgumslēdzējai iestādei pretendentam, kas tajā apstrīd piedāvājumu izvērtēšanu, ir jāsniedz *visi* izraudzītā pretendenta iesniegtie dati, ja prasītājs iepriekš ir lūdzis sniegt šo informāciju šai pašai līgumslēdzējai iestādei?

– Otrkārt, (b) daļa), vai gadījumā, ja iesniegtā pārsūdzība tiek noraidīta, līgumslēdzējai iestādei ir "jāsniedz skaidra, pilnīga un konkrēta atbilde", kaut arī pastāv risks izpaust tai uzticēto ar piedāvājumu saistīto konfidenciālo informāciju?

52. Iesniedzējtiesa paskaidro, ka valsts tiesībās ir nostiprināta "saistoša pirmstiesas strīdu izšķiršanas procedūra", kurā nolēmumu pieņem pati līgumslēdzēja iestāde.

[16] Tās rakstveida apsvērumu 70.–75. punkts.

[17] Tas izriet arī no Direktīvas 2016/943 13. un 24. apsvēruma.

1. Par a) daļu

53. Kā jau esmu izklāstījis, līgumslēdzējai iestādei ir jānoskaidro, kuri no pretendenta iesniegtās informācijas elementiem, ko tas ir norādījis kā konfidenciālus, patiešām tādi ir. Tādas pašas pilnvaras ir iestādei, kas pārskatīšanas stadijā ir atbildīga par līgumslēdzējas iestādes darbības pārskatīšanu.

54. Konfidenciālas informācijas un komercnoslēpumu aizsardzība ir jāīsteno, līdzsvarojot to "ar efektīvas tiesību aizsardzības prasībām un lietas dalībnieku tiesību uz aizstāvību ievērošanu [..], nodrošinot, ka procesā tiek ievērotas tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu"[18].

55. Šī līdzsvara saglabāšana vispirms nozīmē, ka pieprasījums vai sūdzības iesniegšana līgumslēdzējā iestādē neizraisa to, ka tai automātiski ir jāsniedz prasītājam visa izraudzītā pretendenta piedāvājumā ietvertā informācija[19]. Tā gan arī nenozīmē, ka pieprasījums būtu sistemātiski jānoraida[20]. Līgumslēdzējai iestādei savs lēmums ir jāpieņem, ņemot vērā pieprasījuma – vai, attiecīgā gadījumā, sūdzības – iemeslus un pieprasītās informācijas būtību.

56. Atkārtoju, ka līgumslēdzējas iestādes pilnvaras darbojas, gan atbildot uz pamatotu pieprasījumu izpaust konfidenciālu informāciju, gan pārskatot (Direktīvas 89/665 1. panta 5. punkta izpratnē)[21] lēmumu atļaut vai neļaut šādu izpaušanu vai lēmumu piešķirt līguma slēgšanas tiesības pēc piedāvājumu izvērtēšanas.

57. Iesniedzējtiesas ceturtā prejudiciālā jautājuma a) daļa attiecas uz līgumslēdzējas iestādes lomu "piegādātāja ierosinātā pārsūdzības procedūrā". Lemjot par šo jautājumu, šai līgumslēdzējai iestādei ir jānodrošina līdzsvars starp konfidencialitātes aizsardzību un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību Direktīvas 89/665 izpratnē.

58. Līdz ar to līgumslēdzējai iestādei ir jāizvērtē personas, kura vēlas iepazīties ar konfidenciālo informāciju (kuru konkurents iesniedzis konkursa gaitā), intereses un iemesli, salīdzinot tos ar nepieciešamību saglabāt šo datu konfidencialitāti. Vajadzības gadījumā tā var pieprasīt attiecīgajam tirgus dalībniekam paskaidrot, kāpēc pilnībā vai daļēji būtu jāsaglabā noteiktas informācijas kvalificēšana par konfidenciālu.

59. Līgumslēdzējas iestādes atbildē uz šo *pārsūdzību*, tostarp tad, ja ar to tiek apšaubīts "minētā piedāvājuma izvērtējuma tiesiskums", ir jāietver iemesli, paskaidrojot tās lēmumu. Atkārtoju, ka, sniedzot šo atbildi, nav obligāti jāsniedz prasītājam "visi" cita pretendenta piedāvājuma dati. Gluži pretēji, tas būs atkarīgs no tā, vai līgumslēdzēja iestāde uzskatīs, ka ir pilnībā vai daļēji pamatota tās rīcībā esošās informācijas konfidencialitātes saglabāšana.

[18] Spriedums *Varec*, 52. punkts.

[19] Turpat, 40. punkts: "Tikai pārsūdzības ierosināšana vien dotu iespēju piekļūt informācijai, kas var tikt izmantota konkurences izkropļošanai vai kaitējuma nodarīšanai attiecīgajā publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā piedalījušos komersantu likumīgajām interesēm. Šāda iespēja varētu pat pamudināt komersantus celt prasību ar vienu vienīgu mērķi – piekļūt to konkurentu komercnoslēpumiem".

[20] Saskaņā ar iesniedzējtiesas nolēmumu piekļuves pretendentu iesniegtajai informācijai atteikšana prasītājiem ir Lietuvā ierasta "publiskā iepirkuma prakse, kuru kasācijas tiesa konsekventi mēģina ierobežot".

[21] Direktīvas 89/665 1. panta 5. punktā ir atļauts valsts tiesībās paredzēt šādu *tiesiskās aizsardzības* līdzekli, kas faktiski ir pašas līgumslēdzējas iestādes veikta pārskatīšanas procedūra. No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka Lietuvā tam ir administratīvs raksturs.

2. Par b) daļu

60. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai, noraidot pretendenta pārsūdzību, ar kuru tiek apstrīdēts izvērtēšanas rezultāts, līgumslēdzējai iestādei ir jāsniedz "skaidra, pilnīga un konkrēta atbilde, kaut arī pastāv risks izpaust tai uzticēto piedāvājuma konfidenciālo informāciju".

61. Atbildi uz šīm šaubām var izsecināt no atbildes, kas sniegta uz šī paša prejudiciālā jautājuma a) daļu.

62. Pamatojot lēmumu, ar kuru noraidīta tajā iesniegtā pārsūdzība, līgumslēdzējai iestādei ir jāievēro gan prasītāja, gan otras puses (izraudzītā pretendenta, kura informāciju vēlas uzzināt pārsūdzības iesniedzējs) tiesības. Tai ir jāizklāsta savas rīcības iemesli, tādējādi atvieglojot vēlāku tās darbības pārskatīšanu.

63. Lai gan līgumslēdzējas iestādes lēmumam ir jābūt "skaidram un konkrētam", tajā tomēr obligāti un automātiski nav jāietver *visa* piedāvājumā sniegtā konfidenciālā informācija. Tā tas būtu vienīgi tad, ja pēc interešu izsvēršanas [22], kas tai ir jāveic, līgumslēdzēja iestāde nolemtu, ka kādas no interesēm ir prioritāras.

D. Par piekto, sesto un septīto prejudiciālo jautājumu

64. No šiem trim prejudiciālajiem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, piektais attiecas uz iespējamu līgumslēdzējas iestādes lēmuma nepiešķirt piekļuvi konfidenciālai informācijai "atsevišķu apstrīdēšanu". Sestais un septītais jautājums, šķiet, attiecas uz šo pašu iespēju.

65. Protams, no iesniedzējtiesas nolēmuma [23] skaidri neizriet, ka *Ecoservice* būtu veikusi šo *atsevišķo* (vai autonomo) apstrīdēšanu brīdī, kad līgumslēdzēja iestāde nolēma tai izpaust vienīgi grupas piedāvājumā ietverto nekonfidenciālo informāciju [24].

66. No šajā lūgumā izklāstītajiem faktiem izriet, ka *Ecoservice* rīcība izpaudās kā pieprasījums gan līgumslēdzējai iestādei, gan vēlāk pirmās instances tiesai (šajā gadījumā kopā ar tās prasības pieteikumu), lai tās uzdotu pilnībā izpaust grupas sniegto informāciju. Tādējādi ir apšaubāms, vai šo lūgumu var saprast kā *autonomu* pārsūdzību iepriekš minētajā izpratnē.

67. Tomēr šis apstāklis nevar izpausties kā piektā, sestā un septītā jautājuma nepieņemamība, jo uz tiem attiecas atbilstības pieņēmums, ko Tiesa piešķir lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu.

68. Šo jautājumu pieņemamība ir pamatota, ja iesniedzējtiesa interpretētu, ka *Ecoservice* apstrīdēja, tā varētu vai tai vajadzētu atsevišķi apstrīdēt lēmumu par informācijas nesniegšanu līgumslēdzējā iestādē un pirmās instances tiesā.

[22] Atsauce uz līdzsvaru starp informācijas konfidencialitātes aizsardzību un tiesību aizsardzību tiesā rodama arī Direktīvas 2016/943 9. pantā.

[23] Šī nolēmuma 64.–76. punktā iesniedzējtiesa izskaidro iemeslus, kādēļ tā ir uzdevusi ceturto līdz devīto jautājumu. Tomēr ir skaidrs, ka šie iemesli ne vienmēr precīzi atbilst attiecīgo jautājumu saturam.

[24] To savos rakstveida apsvērumos uzsver *Klaipėdos autobusų parkas*, 81. un 82. punkts.

69. Ņemot vērā šādu pieņēmumu, šie jautājumi ir šādi:

– Piektais jautājums ir par to, vai ir iespējams atsevišķi tiesās apstrīdēt līgumslēdzējas iestādes lēmumu neizpaust konfidenciālu informāciju.

– Ja iepriekš minētais ir iespējams, ar sesto jautājumu tiek jautāts par tirgus dalībnieka "pienākumu" "pārsūdzēt līgumslēdzējā iestādē" tās lēmumu, ar kuru tika noraidīts tā pieteikums par piekļuvi konfidenciālai informācijai.

– Visbeidzot, ja uz iepriekšējiem jautājumiem būtu jāatbild apstiprinoši, septītajā jautājumā tiek paustas šaubas par to, vai tirgus dalībnieks var "celt prasību tiesā vienīgi saistībā ar atteikumu sniegt tam informāciju", kuru tas pieprasījis.

70. Šo jautājumu risinājuma pamatā ir jābūt Direktīvas 89/665 1. panta 1. punkta pēdējās daļas vispārīgajam noteikumam. Tajā minētā pārbaude attiecas uz visiem līgumslēdzējas iestādes lēmumiem, ar kuriem šajā jomā tiek īstenotas Savienības tiesības [25].

71. To līgumslēdzējas iestādes lēmumu vidū, kuri var tikt pārskatīti, loģiski ir tie, ar kuriem tiek piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, izraugoties vienu no piedāvājumiem, tomēr arī cita veida lēmumi (piemēram, tie, ar ko tiek noteikti vai noraidīti pagaidu pasākumi), kuri ietekmē ieinteresēto personu tiesisko stāvokli [26].

72. Viens no lēmumiem, ar kuru līgumslēdzēja iestāde īsteno Savienības tiesības (konkrētāk, Direktīvas 2014/24 21. pantu), kas to padara par iespējamu pārsūdzības priekšmetu, ir lēmums, ar kuru konkrēta informācija tiek atzīta par konfidenciālu un tiek vai netiek atļauts to pilnībā vai daļēji izpaust.

73. Direktīvā 89/665 "formāli nav paredzēts brīdis, no kura pastāv tās 1. panta 1. punktā paredzētā iespēja celt prasību" [27]. Tiesa atbalsta, lai tiktu nodrošināts, ka līgumslēdzēju iestāžu lēmumi var tikt efektīvi un it īpaši iespējami ātri pārsūdzēti.

74. Savienības likumdevējs ir uzticējis dalībvalstīm uzdevumu precizēt līgumslēdzēju iestāžu lēmumu pārsūdzības procedūru "sīki izstrādātus noteikumus" (Direktīvas 89/665 1. panta 3. punkts) [28].

75. Tāpat dalībvalstīm Direktīvas 89/665 2. pantā noteiktajās robežās šīs pārsūdzības ir jāuztic tiesām šaurā nozīmē vai arī cita veida iestādēm [29]. Tomēr no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka Lietuvā pārsūdzības par līgumslēdzējas iestādes lēmumiem, tostarp par tiem, kurus tā pieņem saistībā ar pirmstiesas administratīvo procedūru strīdu izšķiršanai, izskata tiesas.

[25] Spriedums, 2017. gada 5. aprīlis, *Marina del Mediterráneo* u.c. (C-391/15, EU:C:2017:268), 26. punkts: "Direktīvas 89/665 1. panta 1. punktā, izmantojot formulējumu "attiecībā uz [līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu]", ir paredzēts nosacījums, ka uz ikvienu līgumslēdzējas iestādes lēmumu, kurš attiecas uz noteikumiem, kas izriet no Savienības tiesībām publiskā iepirkuma jomā, un ar kuru tie var tikt pārkāpti, ir jāattiecina šīs pašas direktīvas 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētā pārbaude tiesā".

[26] Turpat, 27. punkts. Tiesa tādējādi uzskata, ka "jēdziena līgumslēdzējas iestādes "lēmums" plašo izpratni apstiprina fakts, ka [Direktīvas 89/665] 1. panta 1. punktā ietvertajā tiesību normā nav paredzēts nekāds ierobežojums attiecībā uz tajā minēto lēmumu raksturu un saturu".

[27] Turpat, 31. punkts.

[28] Turpat, 32. punkts: "Ja nav Savienības tiesiskā regulējuma, ar ko būtu noteikts brīdis, no kura ir jāpastāv iespējai celt prasību, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts tiesībās ir jāparedz tiesvedības noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt, lai tiktu aizsargātas tiesības, kas tiesību subjektam izriet no Savienības tiesībām."

[29] 2. panta 9. punktā tiek izskatīta iespēja, kad par pārskatīšanas procedūrām atbildīgās struktūras nav tiesu iestādes un tiek izveidotas "neatkarīgas struktūras", kuru sastāvā ir locekļi, kam dažos jautājumos ir tāds pats statuss kā tiesnešiem.

76. Tādējādi dalībvalstis principā var reglamentēt pārsūdzības par līgumslēdzējas iestādes lēmumiem, ja tās ir celtas gan kopā gan atsevišķi (no pamata prasības). Direktīvā 89/665 nav noteikts un nav arī izslēgts neviens no šiem diviem mehānismiem.

77. Ja, īstenojot savu procesuālo autonomiju, dalībvalstis izraugās kopējo prasību, tām tas ir jādara, nepārkāpjot Direktīvas 89/665 mērķus attiecībā uz nepieciešamo efektivitāti un ātrumu. Turklāt tām jāņem vērā, ka:

– direktīvā "dalībvalstīm nav atļauts tiesību celt prasību izmantošanu pakārtot apstāklim, ka attiecīgā iepirkuma procedūra ir formāli sasniegusi noteiktu stadiju" [30],

– atkarībā no tā īpašībām valsts tiesiskais regulējums, ar kuru "katrā ziņā ir prasīts, lai pretendents nogaidītu attiecīgo lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, pirms tas var celt prasību par cita pretendenta pielaišanu, ir pretrunā Direktīvas 89/665 normām" [31].

78. Ātruma un efektivitātes mērķus vieglāk var sasniegt ar iesniedzējtiesas minētajiem "atsevišķas apstrīdēšanas" mehānismiem. Šāda veida pārsūdzība ne tikai atbilst ātruma prasībai, bet arī var tikt savienota ar efektivitātes prasību, kas ļautu (galveno) lēmuma pēc būtības apstrīdēšanu (proti, apstrīdot līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu) veikt pēc tam, kad ir saņemta informācija, kas nepieciešama ieinteresētās personas tiesību efektīvai aizstāvībai [32].

79. Varētu iebilst, ka autonomas pārsūdzības rada risku, ka tiks aizkavēta līgumslēdzēja atlases procedūras pabeigšana. Tiesa uzskata, ka šādu iebildumu var līdzsvarot, nosakot "[..] pamatojumu saprātīgiem prekluzīviem termiņiem prasību celšanai par pārsūdzamiem lēmumiem, nevis [patstāvīgas prasības nepieļaujamību]" [33].

80. Tādējādi, tā kā autonoma apstrīdēšana principā ir saderīga ar Direktīvu 89/665, nekas neliedz to atzīt valsts tiesību normā.

81. Savukārt, ja valsts tiesībās būtu prasīts, lai lēmums par konfidencialitāti tiktu apstrīdēts kopā ar lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, tiesai būtu jāizvērtē, vai šī prasība tādā pašā mērā aizsargā Direktīvas 89/665 lietderīgo iedarbību attiecībā uz šāda apstrīdēšanas mehānisma ātrumu un efektivitāti.

82. Dalībvalstu procesuālā autonomija attiecas arī uz to, ka tiek paredzēta iespēja celt iepriekšēju prasību līgumslēdzējā iestādē. Direktīvas 89/665 1. panta 5. punktam nav pretrunā tas, ka valsts noteikumā tiek paredzēts, "ka attiecīgā persona vispirms prasa pārskatīšanu līgumslēdzējā iestādē".

83. Direktīvas 89/665 2. pantā ir noteiktas 1. pantā minēto pārskatīšanas procedūru prasības neatkarīgi no tā, vai tā sākotnēji tiek ierosināta līgumslēdzējā iestādē vai arī to vēlāk izskata pārskatīšanas iestāde (šajā gadījumā – tiesu iestāde).

[30] Spriedums, 2017. gada 5. aprīlis, *Marina del Mediterráneo* u.c. (C-391/15, EU:C:2017:268), 31. punkts.

[31] Turpat, 34. punkts.

[32] *Ecoservice* lūdza piekļuvi informācijai 2018. gada 4. decembrī, lai sagatavotu prasību par lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

[33] Spriedums, 2017. gada 5. aprīlis, *Marina del Mediterráneo* u.c. (C-391/15, EU:C:2017:268), 35. punkts.

84. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka Direktīva 89/665 neliedz:

– atsevišķi apstrīdēt tiesās līgumslēdzējas iestādes lēmumu neizpaust konfidenciālu informāciju, kas iekļauta konkursa procedūrā iesaistītā pretendenta piedāvājumā;

– valsts tiesību aktos attiecīgajai personai noteikt pienākumu vispirms līgumslēdzējā iestādē iesniegt pārsūdzību par tās pieņemto lēmumu, ar kuru ir noraidīts attiecīgās personas lūgums piekļūt konfidenciālajai informācijai;

– attiecīgajai personai celt prasību tiesās vienīgi attiecībā uz atteikumu sniegt pieprasīto informāciju.

E. Astotais un devītais prejudiciālais jautājums

85. Šie jautājumi attiecas uz Direktīvas 2016/943 9. panta 2. punkta trešās daļas interpretāciju. Tomēr uzskatu, kā to jau izklāstīju iepriekš, ka Direktīva 2016/943 šajā lietā nav tieši piemērojama.

86. Tomēr Direktīva 89/665 ļauj sniegt iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi.

87. Abi jautājumi attiecas uz tās tiesas rīcību, kurai ir jāatrisina strīds saistībā ar a) līgumslēdzējas iestādes iepriekšējo darbību ņemšanu vērā (astotais jautājums) un b) informācijas, par kuras izpaušanu ir runa, izvērtēšanu pēc savas ierosmes (devītais jautājums) [34].

88. Līgumslēdzējai iestādei ir jāizlemj, vai ir jāizpauž konfidenciālā informācija, ko pretendents ir sniedzis savā piedāvājumā. Šis lēmums (vai vēlākais lēmums, ar kuru tā pati apstiprina agrāko lēmumu, lemjot par valsts tiesībās paredzētu pārsūdzību) ir pārskatāms Direktīvas 89/665 2. panta izpratnē.

89. Ja, kā tas ir šajā lietā, pārskatīšana ir jāveic tiesai, tai ir jāspēj līgumslēdzējas iestādes lēmumus izvērtēt pilnā apmērā. Tādējādi tā var tos pilnībā vai daļēji atcelt, ja tā uzskata, ka tie nav tiesiski.

90. Ja kāds no šiem līgumslēdzējas iestādes lēmumiem, attiecībā uz kuru ir jāveic pārbaude tiesā, ietver atteikumu izpaust noteiktu informāciju, kas pievienota piedāvājumam, tiesa, kura izskata pārsūdzību, var šādu atteikumu atzīt par pamatotu, nepamatotu vai pat neatbilstošu.

91. Pirms šī tiesa formulē savu viedokli jebkurā no iespējamajiem virzieniem, tai ir jāņem vērā "līgumslēdzējas iestādes darbības publiskā iepirkuma vai pārbaudes procedūrās", izmantojot iesniedzējtiesas nolēmuma formulējumu.

92. Loģiski, tas nenozīmē, ka tiesai, kas veic pārskatīšanu, ir saistoša līgumslēdzējas iestādes rīcība, kuras tiesiskums tiek apstrīdēts. Ja tiesai tiktu liegtas tiesības labot un attiecīgā gadījumā atcelt līgumslēdzējas iestādes lēmumus, tas nozīmētu, ka tās aktiem, kuriem ir vienīgi administratīvs spēks, tiktu piešķirts *res judicata* līdzvērtīgs spēks, tādējādi pārkāpjot tiesības uz tiesību aizsardzību tiesā un Direktīvā 89/665 paredzēto garantiju sistēmu.

[34] Iesniedzējtiesa atzīst, ka "kasācijas tiesai principā būtu jālemj tikai par jautājumiem, kurus atbildētāja izvirzījusi kasācijas sūdzībā, proti, par pretendenta B tehnisko spēju atbilstību". Tomēr tā "apsver iespēju pēc savas ierosmes pārsniegt kasācijas sūdzības robežas un lemt par citiem pušu strīda aspektiem [..], ne tikai balstoties uz sabiedrības interešu aizsardzības pamatu, bet arī ņemot vērā īpašo situāciju, kas ir izveidojusies šajā lietā, kurā prasītājai pirmstiesas stadijā un tiesvedībā būtībā tika liegta visa informācija, kam tā lūdza piekļuvi" (iesniedzējtiesas nolēmuma 36. un 37. punkts).

93. Atteikums sniegt pieprasīto informāciju, pamatojoties uz to, ka to nevar izpaust, tomēr neliedz tiesai, kas veic pārskatīšanu, analizēt "datu, kuru izpaušana tiek pieprasīta, nozīmīgumu".

94. Šī analīze ļaus tai piekļūt visiem lietas materiāliem, tostarp konfidenciālai informācijai. Tiesa šajā ziņā jau ir nospriedusi, ka "par pārskatīšanu atbildīgajai iestādei ir jābūt spējīgai iegūt visu informāciju, kas nepieciešama, lai tā, pilnībā apzinoties lietas apstākļus, varētu lemt par šīs pārsūdzības pamatotību, tostarp arī konfidenciālu un ar komercnoslēpumiem saistītu informāciju"[35].

95. Tas, vai šādu analīzi ir iespējams veikt pēc savas ierosmes vai vienīgi pēc kādas puses lūguma, atkal būs atkarīgs no pilnvarām, kas katrai kompetentajai iestādei ir piešķirtas ar valsts tiesību aktiem pārbaudes tiesā procedūru ietvaros.

F. Secinājumi

96. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu uz *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas* (Lietuvas Augstākā tiesa) uzdoto ceturto līdz devīto jautājumu atbildēt šādi:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, 21., 50. un 55. pantā nav obligāti prasīts, lai līgumslēdzēja iestāde iepirkuma procedūras dalībniekam, kurš tajā apstrīd piedāvājumu izvērtēšanu, sniegtu *visu* izraudzītā pretendenta iesniegtajā piedāvājumā ietverto informāciju.

   Lemjot par pārsūdzību, kas iesniegta par lēmumu par piedāvājumu izvērtēšanu, līgumslēdzējai iestādei sava atbilde ir jāpamato, norādot sava lēmuma iemeslus, lai ļautu to efektīvi apstrīdēt pārskatīšanas instancē. Pienākums norādīt pamatojumu pats par sevi nenozīmē, ka ir jāizpauž tai uzticētā konfidenciālā informācija, ja tā šādu izpaušanu neuzskata par atbilstošu.

2) Padomes Direktīvas 89/665/EEK (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām, 1. un 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek aizliegts:

   – atsevišķi apstrīdēt tiesās līgumslēdzējas iestādes lēmumu neizpaust konfidenciālu informāciju, kas iekļauta konkursa procedūrā iesaistītā pretendenta piedāvājumā;

   – valsts tiesību aktos attiecīgajai personai noteikt pienākumu vispirms līgumslēdzējā iestādē iesniegt pārsūdzību par tās pieņemto lēmumu, ar kuru ir noraidīts attiecīgās personas lūgums piekļūt konfidenciālajai informācijai;

   – attiecīgajai personai celt prasību tiesās vienīgi attiecībā uz atteikumu sniegt pieprasīto informāciju.

3) Direktīvas 89/665 1. un 2. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka iestādei, kuras kompetencē ir pārskatīt līgumslēdzējas iestādes lēmumus:

[35] Spriedums *Varec*, 53. punkts.

– ir jābūt pilnvarotai atcelt lēmumus, kurus līgumslēdzēja iestāde pieņēmusi attiecībā uz tās rīcībā nodotās konfidenciālās informācijas izpaušanu, kā arī vajadzības gadījumā uzdot to paziņot prasītājam;

– ja valsts tiesību akti to atļauj, tā pēc savas ierosmes var izvērtēt līgumslēdzējas iestādes darbību likumību, ņemot vērā tās rīcībā nodoto konfidenciālo informāciju.